

Fra:

Samarbeidsutvalget i Fageråsen barnehage, Bardu

Til:

Formannskapet i Bardu kommune

Gruppelederne i Bardu kommune, kommunestyret.

Fageråsen barnehage, 16.november 2016

UTTALELSE VEDRØRENDE TILTAK TIL KUTT I BUDSJETT FOR BARNEHAGENE I BARDU KOMMUNE I PERIODEN 2017-2020.

Onsdag 9.november ble det gjennomført møte i samarbeidsutvalget i Fageråsen barnehage. På agendaen sto det blant annet informasjon angående tiltak som rådmannen har kommet med, som forslag til nedtrekk i barnehagene i Bardu, for perioden 2017-2020.

Styrer informerte om de driftstiltak som er utarbeidet i enheten, og som rådmann har kommet med som forslag til nedtrekk, for perioden 2017-2020.

I hovedsak prioriterte samarbeidsutvalget å snakke om tiltaket som er lagt frem fra rådmann, om at hver barnehage skal utvide fra 6 ressurser til 6,6 ressurser pr ansatt (20 barn pr avdeling over 3 år, og 10 barn pr avdeling under 3 år (med én avdeling mener man her ikke at Fageråsen barnehage er 1 avdeling, men at Fageråsen har 3 avdelinger med barn)).

Årsvirkning samlet for ALLE barnehagene i Bardu kommune, vil fra 2018 være ca 195.000 kr. Dette beløpet er svært usikkert på grunn av mulig innføring av nasjonal norm fra 1.8.-17.

I tillegg til de konsekvensene som er skissert i vedlegget (listen over tiltak som er lagt frem fra enheten for rådmann), har vi nedenfor kommet med noe mer utfyllende info.

Forutsetninger for å kunne øke antall barn i barnehagene:

1. Arealnormen må innfris. Ved en gjennomgang av areal i den enkelte barnehage, viser det seg at ikke alle barnehagene vil kunne utvide med 6,6 ressurser pr ansatt. I Fageråsen barnehage sies det fra enhetsledernivå at barnehagen har areal til å kunne ha flere barn. Styrer sier at én ting er det oppmålte arealet, men en annen viktigere ting er det faktum at det ikke er egnede rom for å ivareta flere barn. Pr i dag er det stor utfordringer med å ivareta de barna som allerede har plass. Det er 9 barn på avdeling Veslefrikk, og her er det ikke plass til at alle disse 9 sover på samme rom. Det er knapt plass til at de sitter i samme rom og spiser. Pr i dag er det kun ett stallebord i Fageråsen barnehage. Dette stallebordet er lokalisert til badet på avdeling Veslefrikk. Siden de to andre avdelingene i

- Fageråsen barnehage også har en del barn som bruker bleie, må personal fra de to største avdelingene ta barna med seg inn til avdeling Veslefrikk for å kunne skifte. Vi skifter ikke bleie i garderoben, da det ikke er bra for barnets selvfølelse og privatliv.
2. Økningen fra 18 barn pr avdeling, til 20 barn pr avdeling, må medføre reell innsparing.
 3. Tiltaket om å øke antallet barn pr avdeling må ses i sammenheng med at det 1.1.2016 ble innført ny telledato for barnehagene. Ved å øke antall barn fra 18 til 20 pr avdeling, må ny telledato gå tilbake til å gjelde fra 31.7.

Den nye telledatoen har vært positiv for barn som har stått på venteliste, men bare det. Etter at det ble innført ny telledato, har dette hatt store innvirkninger på barnegruppene. Etter innføring av ny telledato, har Fageråsen barnehage fått endret aldergruppene i avdelingene fra 3-6 år, til 1 ½ -6 år! Dette spriket i alder (på en gruppe) er svært utfordrende for både personal og ikke minst barna. For barn som allerede er i barnehagene, betyr det endringer i barnegruppene midtveis i året, noe som skaper ustabilitet, og som også kan føre til utrygghet. Det har blitt flere svært små barn på avdelingene, uten at det har blitt flere voksne. Det har medført større belastning og slitasje på de ansatte. Vi trenger ikke flere voksne i barnehagene, men vi ønsker ikke flere barn pr avdeling heller. Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd, beskriver at: *«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene»*. Slik det er nå er det knyttet store utfordringer med å kunne ivareta barnas behov. Og da spesielt med tanke på omsorg og lek. Utviklingspsykologisk (basert på May Britt Druglis arbeid) har små barn et grunnleggende behov for trygghet, uforutsigbarhet og stabilitet. Dette sikres i største grad av trygge, forutsigbare og stabile relasjoner. For de minste barna vil relasjonen til de voksne i barnehagen være særlig viktig. De minste barna vil bruke opptil et semester på å bli helt tilvent og trygge i barnehagen. Barnehageforskere anbefaler god tid til tilvenning, små barnegrupper, og ikke mer enn 3 barn pr voksen. De ansatte må ha kunnskap om, og kapasitet til å være sensitive og gi omsorg og trøst til barna. Tidligere hadde man ikke fokus på at barna ikke kunne begreper, eller at barna ikke ble lest for. Da var det ca 14-18 barn og 3 personal på en avdeling. De siste årene har barna som får plass i barnehagen, blitt yngre og yngre. Dette krever mer av personalet, samtidig som det naturlig nok blir mindre og mindre tid til det enkelte barn! Dette går ut over kvaliteten i barnehagetilbudet.

Når rammebetingelsene i barnehagen skjæres inn, står kvaliteten i fare. Det innebærer både kvalitet i form av utviklingsstøttene og pedagogiske opplegg for de eldste barna, men også i form av den relasjonelle og trygge tilvenningen til de yngste barna. Dette går ut over barnas trivsel og utvikling. Det kan også få konsekvenser for barnas skolegang og voksenliv. Det er blant annet en sammenheng mellom psykiske vansker og manglende hjelp til regulering i tidlig oppvekst. F.eks: Når en ett-åring står midt på gulvet og hyler, fordi et annet barn har tatt ifra han en bil, da skal den voksne være der for å hjelpe ett-åringen til å sette ord på egne følelser: «-Jeg ser at du er sint og lei deg, fordi «Petter» tok bilen ifra deg...». Slike

reguleringer må små barn få hjelp til, inntil de klarer å regulere egne følelser. Vedtak rundt barnehagens rammebetingelser bør ta hensyn til dette!

Har vi råd til å ikke se den enkelte i barnehagen? Hva vil dette koste samfunnet, og hvilken påkjenning vil det gi mennesker, senere i livet, hvis vi ikke har anledning til å gi de den omsorgen de trenger når de er i barnehagealder? Humankapital! (NTNU har gjort studier som viser at jo mer man lærer i det formelle utdanningssystemet, desto mer blir man i stand til å lære i arbeidslivet). Det er noe som heter «Tidlig innsats for livslang læring!». Klarer vi å legge inn en ekstra innsats i barnehagen, vil det enkelte barn være bedre rustet til å møte skolehverdagen, og til og med bli bedre motivert til videre skolegang. I tillegg er det ikke bare de barna som trenger ekstra støtte som det skal tilrettelegges for. ALLE barn har krav på tilpasset opplæring! Barnehagen er en pedagogisk virksomhet for omsorg, danning, lek og læring. Den skal bidra til en god start på livet og livslang læring. De måter vi arbeider på, er ment å være til barnets beste!

I Fageråsen barnehage mener vi at barn utvikler seg i samspill med andre barn og voksne. Barnets anstrengelser og egen aktivitet i møtet med omverdenen har stor betydning. Dette betyr at vi må søke å ta vare på de behov barna faktisk har, og gi dem mulighet til å utvikle seg fra sitt eget ståsted. I barnehagen skal barn få støtte og hjelp til å utvikle seg til den beste versjonen av seg selv!

Det er dessverre flere negative konsekvenser til å utvide barnegruppene, enn det er positive. ***Vi viser også her til vedlegget***, men ønsker å komme med utfyllende punkter.

NEGATIVE KONSEKVENSER VED Å ØKE BARNEGRUPPENE I HVER BARNEHAGE:

Kvaliteten på barnehagetilbudet blir redusert jfr. disse punktene:

- Det må vurderes å redusere åpningstiden for å ivareta sikkerheten. 7 ½ times åpningstid, i stedet for 9 timer? Kan igjen få konsekvens for foreldre som mulig må redusere stilling for å rekke barnehagen. Dette vil igjen føre til tapte skatteinntekter for kommunen.
- Vikarutgiftene vil øke, fordi man oftere vil måtte ta inn vikar fra første fraværsdag på grunn av sikkerhet med flere barn pr avdeling.
- De ansatte vil få økt arbeidsbyrden, noe som kan ha negativ innvirkning på sykefraværet.
- De yngste barnas behov for trygg tilknytning står i fare ved utvidelse. Det finnes forskning på dette; Forskningsprosjektene Blikk for Barn og GoBan om kvalitet for barn under tre år i norske barnehager.

Kort utdrag fra prosjektene (fakta):

- 80 prosent av alle norske barn starter i barnehage mellom ett og to år.

- Fra år 2000 og frem til i dag har andelen barn under tre år som har plass i barnehager økt med 42 prosentpoeng.
- Fra 2015 er 35 prosent av alle barn i norske barnehager under tre år

Barnehagetilbudet til barn under 3 år er ikke så godt som vi trodde på forhånd. Undersøkelsen viser at barnehagesektoren står overfor flere utfordringer for å bedre barnehagetilbudet til de minste barna, sier forsker Elisabeth Bjørnstad ved HiOA.

I tillegg vil vi vise til litteratur i form av en artikkel skrevet av ALLAN N. SCHORE (Department of Psychiatry and Biobehavioral Sciences/University of California at Los Angeles School of Medicine).

Artikkelen her er sentral, når den ses sammen med kunnskap om utviklingen av det sentrale nervesystemet (hjernen og hjernebarken), som bla presenteres av en norsk lærebokforfatter som heter Per Brodal.

Link til artikkelen: <http://allanschore.com/pdf/SchoreIMHJAttachment.pdf>

17.4.16 fikk rådmannen, med kopi til gruppelederne, brev som var underskrevet foreldrerepresentantene fra 5 av barnehagene. Tema var «*Bekymring vedrørende konsekvensene av nylige politiske vedtak og kvaliteten i barnehagetilbudet i Bardu Kommune*». Vi viser til vedtak om endret telledato for barn i barnehage fra og med 1.1.2016. Vi vil med dette melde vår bekymring, og be om at dette vedtaket blir revurdert. Dette på grunnlag av de punktene som allerede er skissert lengere opp i dette brev.

Samarbeidsutvalget i Fageråsen barnehage er enige i at smertegrensen er nådd i barnehagene, med tanke på å tildele flere plasser i allerede oppfylte barnehager. Barna som blir tildelt plasser, blir bare yngre og yngre, og barnehagene ender opp med å være en institusjon for oppbevaring, i stedet for *et godt sted å være og et godt sted å lære!*

I tillegg til de tiltak som er skissert, undres samarbeidsutvalget på hvordan ledelsen for Enhet barnehage og skole kan øke sine administrative ressurser, når det ute i barnehagene kuttes til beinet med ressurser. Da Bardu kommune ble omorganisert, skulle enheten ha en leder i full stilling. Så ble det tilført en stilling som barnehagekonsulent (60%?). Denne stillingen skiftet navn til Barnehagefaglig rådgiver. Mens Lappaen barnehage ble bygget, hadde barnehagefaglig rådgiver sin 60% stilling, pluss 20% prosjektstilling i forbindelsen med nybygging. Nå når Lappaen barnehage er ferdigstilt, har Barnehagefaglig rådgiver fått økt sin stilling til 80%. Ved spørsmål om hvor midler til øking av denne stillingen kommer fra, har man fått til svar om at dette er midler som er igjen etter at vikarordningen er lagt ned. Da vikarordningen ble lagt ned, ble personalet i vikarordningen fordelt ut i alle barnehagene. Styrerne i barnehagene fikk da beskjed om at de midlene som var igjen etter ordningen, skulle fordeles på barnehagene som nå hadde mer personal enn de egentlig hadde stillinger til. I

august fikk man kontrabeskjed som sa at den enkelte styrer måtte selv finne midler for å lønne de personene som var blitt fordelt etter nedleggelse av vikarordningen. Midler som nå blir brukt til å øke barnehagefaglig rådgivers stilling, kunne vært brukt til ganske mange vikartimer/timer knyttet **direkte opp mot barna** i barnehagene. Samarbeidsutvalget stiller seg spørrende til hvordan man kan si at vikarordningen er nedlagt, da ingen av personene som jobbet i den, er sagt opp? Det burde være en opprensning i Bardu kommune, der man faktisk måtte ty til oppsigelse der man har for mye personal. Hvordan sparer man penger på et tiltak som er sagt skal legges ned (slik som f.eks vikarordningen), hvis man ikke tar prosessen med oppsigelser? Man kan vel strengt talt si at vikarordningen ikke er avvirket!

Samarbeidsutvalget ber politikerne i formannskap og kommunestyre, virkelig tenke over hva man vil med fremtiden til barna i barnehagealder. Samtidig ønsker man at vedtaket om ny telledato trekkes tilbake (hvordan har den reelle inntektsøkningen vært siden vedtaket startet opp?), og at det ikke tildeles ytterligere flere barn pr avdeling i barnehagene. Pr nå er dette en kommunal utfordring, der det i hovedsak ses på økonomisk gevinst. Hvis det ikke blir tatt grep nå, kommer dette til å bli en større samfunnsøkonomisk utfordring, etter hvert som barna eldes. I tillegg vil regjeringen fortsette å pålegge oss flere prosjekter og satsingsområder, fordi vi ikke har fått lære barna de grunnleggende ferdighetene som de burde ha.

Fageråsen barnehage, 16.november 2016

På vegne av samarbeidsutvalget i Fageråsen barnehage

Silje Haavet Westhrin

Leder, Samarbeidsutvalget